

Warszawa, 22 marca 2022 r.

Apel Akademii Młodych Uczonych do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie Akademii Kopernikańskiej

Szanowny Panie Prezydencie,

apelujemy do Pana Prezydenta o wycofanie z parlamentu projektu Ustawy o Akademii Kopernikańskiej.

W naszej opinii utworzenie Akademii Kopernikańskiej i jej organów będzie wiązać się z rozproszeniem środków na badania oraz marginalizacją istniejących instytucji, które z powodzeniem przyczyniają się do popularyzacji polskiej nauki, wzmacniają jej międzynarodowy potencjał i efektywnie rozdzielają środki finansowe wśród najlepszych polskich uczonych. Brak konsultacji ze środowiskiem w toku prac nad projektem, a także silnie upolityczniony i niereprezentatywny charakter Akademii sprawia, że - zamiast łączyć - będzie raczej dzielić środowisko, które jak nigdy wcześniej potrzebuje obecnie solidarności.

Nie ulega dla nas wątpliwości, że środki zaplanowane na stworzenie tej instytucji (ok. 25 mln zł), można z dużo większym pożytkiem przeznaczyć na długofalowe wsparcie badaczek i badaczy oraz studentek i studentów zmuszonych opuścić swój kraj na skutek agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. W naszym przekonaniu sfinansowanie np. 1 500 trzymiesięcznych stypendiów w wysokości 5 000 zł / miesiąc (lub 400 na rok) przyczyni się do popularyzacji spuścizny wielkiego Astronoma i utrwali sławę polskiej nauki bardziej niż zaplanowane w przedmiotowym projekcie indywidualne nagrody w wysokości 500 000 złotych czy tworzenie nowej instytucji. Inicjatywa ta wpisałaby się również w aktywne działania dyplomatyczne, jakie podejmuje Pan w ostatnim czasie.

Zwracamy się do Pana Prezydenta z prośbą o powołanie w miejsce Akademii Kopernikańskiej interdyscyplinarnej i międzysektorowej komisji, która przyznawać będzie uczonym i studentom uciekającym przed wojną stypendia na pobyt w polskich jednostkach naukowych i szkołach wyższych. Proponujemy, aby w skład komisji - obok Pana Prezydenta i Pańskiej Małżonki - weszli również przedstawiciele m.in.:

- Ministerstwa Edukacji i Nauki;
- Polskiej Akademii Umiejętności, która od XIX wieku przyznaje Nagrody im. Mikołaja Kopernika, Stypendia Fundacji im. Lanckorońskich itp.;
- Rady Głównej ds. Nauki i Szkolnictwa Wyższego (RGNiSW) oraz Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP);
- Polskiej Akademii Nauk i Akademii Młodych Uczonych PAN;
- instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz;
- samorządów studentów i reprezentacji doktorantów;
- agencji finansujących naukę, w tym Narodowego Centrum Nauki, Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju czy też Fundacji na rzecz Nauki Polskiej;
- Ambasady Ukrainy w Polsce oraz organizacji pozarządowych specjalizujących się w pomocy obywatelom Ukrainy.

Jesteśmy przekonani, że inicjatywa ta będzie godną formą uczczenia 550-lecia urodzin i upamiętnienia 480-lecia śmierci Mikołaja Kopernika, a także przysłuży się budowaniu solidarności środowiska akademickiego w Polsce.

Z wyrazami szacunku

(-) dr Jacek Ł. Kolanowski

Przewodniczący

Akademii Młodych Uczonych PAN